

MINISTARSTVO KULTURE

**PROGRAM
PODRŠKE RAZVOJU KULTURE U NIKŠIĆU ZA 2014. GODINU**

**Cetinje
novembar 2013.godine**

Uvod

Na osnovu intenzivne i neposredne saradnje sa predstavnicima opštine Nikšić, a u kontekstu neosporne potrebe da se u ovoj lokalnoj zajednici stvore adekvatni uslovi za produkciju, prezentaciju i promociju kvalitetetnih umjetničkih programa, odnosno da se unaprijedi kulturni život ovog grada u cjelini, Ministarstvo kulture će u narednom periodu inicirati aktivnosti za donošenje opštinskog programa razvoja kulture i konstituisanje opštinskih ustanova u skladu sa Zakonom o kulturi, a kroz poseban program podrške obezbijediti:

1. kontinuiranu organizaciju i produkciju kulturnih i umjetničkih programa,
2. rekonstrukciju, adaptaciju i tehničko-tehnološko opremanje postojećih javnih ustanova kulture, odnosno objekata kulture.

1. Kontinuirana organizacija i produkcija kulturnih i umjetničkih programa

Radi obezbjeđivanja kontinuirane organizacije i realizacije kulturno-umjetničkih programa, Ministarstvo kulture će, u saradnji sa predstavnicima opštine Nikšić i rukovodećim i upravljačkim strukturama opštinskih javnih ustanova sprovodit aktivnosti koje će se odnositi na:

- podršku u realizaciji programa čiji su producenti javne ustanove i druge institucije kulture u Nikšiću;
- podršku gostujućim programima u saradnji sa drugim institucijama kulture iz Crne Gore;
- integraciju kulture u međunarodne razvojne tokove.

Podrška u realizaciji programa od posebnog značaja za opštinu Nikšić

U skladu sa do sada prepoznatim kvalitetom umjetničke produkcije, Ministarstvo će kroz poseban program podrške obezbijediti potrebna sredstva za unapređivanje i razvoj utemeljenih manifestacija, festivala i programa koje su producirale institucije kulture u Nikšiću, a naročito:

- 1) Festival glumca, nosilac aktivnosti Nikšićko pozorište;
- 2) Nikšić Quitar festival, nosilac aktivnosti JU „Zahumlje“;
- 3) Lake fest, nosilac aktivnosti NVO Lake fest i druge institucije kulture
- 4) Septembarski dani kulture, kao tradicionalna opštinska multimedijalna manifestacija koju organizuje Centar za kulturu Nikšić u saradnji sa svim opštinskim institucijama kulture.

Podrška gostujućim programima

Pored podrške najznačajnijim manifestacijama i festivalima koji su od posebnog značaja za opštinu Nikšić, jedna komponenta ovog programa odnosiće se i na realizaciju programa koji će biti rezultat saradnje ustanova kulture iz Nikšića i iz drugih crnogorskih gradova. U tom smislu, Ministarstvo će obezbijediti sredstva za realizaciju gostovanja i razmjenu umjetničkih produkcija iz drugih crnogorskih institucija kulture, opštinskih i državnih, u Nikšiću, odnosno gostovanje nikšićkih produkcija u drugim crnogorskim opštinama. Na taj način unapređuje se institucionalna saradnja, obezbjeđuje ravnomjeran razvoj kulture i doprinosi se integraciji unutar sektora kulture u Crnoj Gori, što su utvrđeni prioriteti razvoja kulture.

Ovaj programski segment odnosiće se na obavezu Ministarstva da obezbijedi podršku za:

- 1) kontinuirana mjesečna gostovanja i organizaciju programa iz drugih crnogorskih opština, odnosno opštinskih institucija kulture, u Nikšiću (pozorišne predstave, filmske projekcije, likovne izložbe, koncerti umjetničke muzike, predstavljanje aktuelnog crnogorskog književnog stvaralaštva i sl.);
- 2) prezentaciju savremenog stvaralaštva autora i umjetničkih produkcija iz Nikšića u drugim crnogorskim opštinama.

Integracija kulture u međunarodne razvojne tokove

U skladu sa realizacijom aktivnosti koje podrazumijeva učešće Crne Gore ili Ministarstva kulture u međunarodnim programima podrške, u narednom periodu će se u ovom dijelu:

- 1) inicirati neophodna logistička podrška za učešće referentnih nikšićkih autora i umjetničkih produkcija u međunarodnim projektima;
- 2) obezbijediti stručna obuka predstavnika lokalnih vlasti i opštinskih javnih ustanova i drugih institucija kulture za uključivanje u međunarodne programe podrške i korišćenje dostupnih međunarodnih fondova.

Sredstva potrebna za realizaciju ovog programskog segmenta, obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore za 2014.godinu, u iznosu od 190.000 eura, koje će se koristiti za pokriće troškova produkcije programa i troškova gostujućih programa.

Troškove smještaja i boravka umjetnika u Nikšiću obezbijedila bi Opština Nikšić, odnosno njene ustanove kulture.

2. Rekonstrukcija, adaptacija i tehničko-tehnološko opremanje postojećih javnih ustanova kulture, odnosno objekata kulture

Veoma bitan segment razvoja kulture je stanje objekata koji su u funkciji realizacije kulturno-umjetničkih programa i njihova tehničko-tehnološka opremljenost, jer su adekvatni infrastrukturni uslovi preduslov cjelovitog unapređenja kulture.

U Nikšiću postoje četiri javne ustanove kulture: Centar za kulturu Nikšić, Nikšićko pozorište, Zahumlje i Anderva. Stanje objekata u kojima su ove institucije situirane je veoma loše, kao i njihova tehničko-tehnološka opremljenost.

Radi efikasnog rješavanja urgentnih poslova poboljšanja infrastrukturnih uslova ovim programom je predviđeno da se već tokom ove i narednih godina realizuju poslovi rekonstrukcije, adaptacije i tehničko-tehnološkog opremanja sljedećih objekata:

- Dvorac kralja Nikole u Nikšiću, u kojem je smještena javna ustanova Centar za kulturu. Za realizaciju poslova rekonstrukcije i sanacije ovog objekta, koji je u veoma lošem stanju, planirana su sredstva u iznosu od 350.000 eura;
- Bioskopska sala »18 septembar« prema planu Direkcije javnih radova, do kraja 2013.godine završiće se radovi na rekonstrukciji objekta, čime će se steći uslovi da opština Nikšić ponovo dobije bioskopsku salu i revitalizuje prikazivačku djelatnost, što je od velikog značaja ne samo za taj grad, već i za ostvarivanje javnog interesa u oblasti crnogorske kinematografije. Preostala vrijednost ove investicije je oko

600.000 eura, od kojih će se u 2014.godine obezbijediti 200.000 eura za nabavku i instaliranje nove bioskopske opreme i drugih pratećih sadržaja;

- Scena 213 – kapaciteti i opremljenost ovog prostora, koji koristi Nikšićko pozorište, ne zadovoljavaju pozorišne standarde. Zbog toga je neophodno pripremiti i realizovati projekat rekonstrukcije Scene 2013, kako bi se obezbijedilo ostvarivanje pozorišne djelatnosti na način koji korespondira sa savremenim pozorišnim kretanjima i odgovara potrebama jednog univerzitetskog grada kakav je Nikšić koji, pri tome, baštini pozorišnu tradiciju dužu od jednog vijeka. Projektom rekonstrukcije će biti obuhvaćeno proširivanje scene, dogradnja i adaptacija pratećih scenskih sadržaja, kao i nabavka i instaliranje neophodne pozorišne i scenske tehnike, za što će se u 2014 godini obezbijediti 100.000 eura.

Poseban status u ovom Programu imaće revitalizacija Doma revolucije u Nikšiću, kako bi na adekvatan način bile pripremljene sve prethodne faze i aktivnosti koje će rezultirati početkom rekonstrukcije objekta 2016.godine (prema dinamici planiranoj Master planom ulaganja u infrastrukturu u sektorima obrazovanja, zdravlja, kulture, sporta i državne uprave za period 2011-2020). U tom kontekstu, završiće se master plan budućeg korišćenja ovog objekta, koji će se razvijati po modelu privatno javnog partnerstva. Takođe, ono što je posebno važno za ovaj objekat, i čemu će se u narednom periodu posvetiti posebna pažnja, jeste zainteresovanost investitora za moguću saradnju na poslovima revitalizacije Doma revolucije. Planirano je da se tokom 2014.godine za ove namjene obezbijedi 200.000 eura.

Sredstva neophodna za realizaciju ove programske aktivnosti u ukupnom iznosu od 850.000 eura biće sadržana u kapitalnom budžetu Crne Gore za 2014.godinu.

3. Efekti realizacije programa

Intencija ovog Programa je da se obezbijedi i unaprijedi cjelovito korišćenje kulturnih potencijala, poveća kvalitet umjetničkog stvaralaštva, doprinese poštovanju specifičnih kulturnih potreba i navika građana, odnosno da se obezbijedi kvalitativno podizanje opšteg nivoa kulturnog života i njegovo kontinuirano unapređenje, kroz različite vidove kulturnog djelovanja.

U tom kontekstu, Programom bi se obezbijedila podrška za realizaciju navedenih manifestacija od posebnog značaja za kulturu opštine Nikšić, kao i kontinuirana prezentacija kulturno umjetničkih programa i to najmanje četiri programa mjesečno, odnosno 48 programa godišnje. Ujedno bi se unaprijedila i izgradila infrastruktura u sektoru kulture na način koji doprinosi uspostavljanju efikasnije i racionalnije produkcije i prezentacije programa, ali i zadovoljavanju prostornih i tehničko-tehnoloških standarda u kulturi.

Za koordinaciju i realizaciju programa bilo bi zaduženo Ministarstvo kulture, koje bi pod posebnim uslovima koncipiralo godišnji program aktivnosti uz angažman zaposlenih u državnim i opštinskim ustanovama kulture i predstavnika opštinske uprave.

Realizacijom tako utvrđenih programskih aktivnosti:

- 1) stvorili bi se preduslovi za ravnomjeran razvoj kulture;
- 2) unaprijedio bi se kulturni život u Nikšiću;
- 3) poboljšali osnovni infrastrukturni uslovi u kulturi, kao i tehničko-tehnološka opremljenost institucija kulture za produkciju i prezentaciju kulturnih i umjetničkih programa;
- 4) obezbijedilo ostvarivanje osnovnih funkcija opštinskih javnih ustanova;

- 5) pokazale bi se sve prednosti cjelovitog korišćenja kulturnih potencijala i njihov doprinos kvalitetnijoj programskoj ponudi, te utemeljile osnove na kojima treba izgrađivati i unapređivati sistem kulture u cjelini;
- 6) animirao nikšićki kreativni i stvaralački potencijal;
- 7) doprinijelo uspostavljanju institucionalne saradnje i razmjene programa unutar sektora kulture u Crnoj Gori;
- 8) obezbijedila integracija crnogorske kulture u međunarodne tokove.

4. Potrebna sredstva

Za realizaciju ovog Programa sredstva u iznosu od 190.000 eura obezbijedena su u budžetu Ministarstva kulture za 2014.godinu, pod posebnim programom "Podrška razvoju kulture u Nikšiću", dok će sredstva za rekonstrukciju, adaptaciju i tehničko-tehnološko opremanje postojećih javnih ustanova kulture, odnosno objekata kulture, biti sadržana u kapitalnom budžetu za 2014.godinu. Dodatna sredstva nijesu potrebna.

Ovaj Program će se realizovati u 2014, 2015, 2016. i 2017. godini u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore.

Projekti iz oblasti kulturne baštine realizovaće se kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu.